

Załącznik do
Uchwały Nr VI/51/2015
Rady Gminy Długosiodło
z dnia 29 maja 2015 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

GRĄDY SZLACHECKIE

GMINA DŁUGOSIODŁO

(POWIAT WYSZKOWSKI, WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE)

Długosiodło, maj 2015 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Charakterystyka miejscowości	4
II. Analiza zasobów miejscowości	7
III. Analiza SWOT.....	10
IV. Wizja rozwoju wsi	11
Podsumowanie.....	16

Wstęp

Przyczyną dla której wieś decyduje się na opracowanie planu odnowy miejscowości, to chęć rozwoju gospodarczego oraz kulturalnego wsi, oraz dostępu do nowinek technologicznych dla wszystkich jej mieszkańców. Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Grądy Szlacheckie jest obszar tej miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Grądy Szlacheckie został opracowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

Plan Odnowy Miejscowości Grądy Szlacheckie jest spójny z następującymi dokumentami:

1. Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013,
2. Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Długosiodło na lata 2004-2013,
3. Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2006 – 2020,
4. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych,
5. Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

I. Charakterystyka miejscowości.

Podstawowe zasoby sołectwa Grądy Szlacheckie

Położenie administracyjne i geograficzne

Wieś położona jest w gminie Długosiodło, powiat wyszkowski, województwo mazowieckie. Wieś leżąca w dolinie Dolnej Narwi oraz jej dopływów: Wymakracza i Ostrówka (wcześniejsze nazwy to Kabat a w 16 wieku Piaseczna). Wieś jest podzielona na trzy części. Dwie dzieli rzeka Ostrówek, natomiast Juliankę dzieli droga powiatowa Wyszaków-Ostrołęka. Grądy Szlacheckie rozciągają się na odległość około 4 km. Otoczone są drogami powiatowymi. Na terenie miejscowości nawierzchnie asfaltowe zajmują 4 km, 1 km dróg pokryte jest nawierzchnią natryskową. Pozostałą część stanowią drogi żwirowe. Teren równinny. Wieś położona jest wzdłuż rzek i dróg.

Liczba mieszkańców

Wieś liczy 146 zameldowanych na stałe mieszkańców oraz 100 przebywających tymczasowo.

Lata	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0-3	5	2	7
3-13	11	16	27
13-18	4	6	10
18-35	19	17	36
35-45	8	11	19
45-60	7	11	18
60 +	17	14	31
	69	77	146

Historia, położenie, walory

Grądy Szlacheckie, wieś leżąca w gminie Długosiodło w dolinie Dolnej Narwi oraz dopływów: Wymakraczem i Ostrówkiem (wcześniejsze nazwy to Kabat a w 16 wieku Piaseczna). W 16 wieku Wieś Szlachecka Gołogrody należąca do parafii Lubiel a od 1886 roku nazwa Grądy Szlacheckie Folwark obejmował osadę Młyńską z młynem wodnym na Narwi, Kolonia Grądy i przydatkami Grądy Szlacheckie, Kolonie Znamięczki, Kolonie Ruda, Przydatki do Rudy tzn. Bosewo oraz Kolonie

Świniebloto. Na terenie znajdowały się dwa cmentarze z 1 wojny światowej. Nad Ostrówkiem znajdował się (i jest obecnie) dwór z dachem naczółkowym kryty słomą wokół którego toczyło się życie wsi (karczma). Nad Wymakraczem (Julianka) znajdował się Młyn wodny, który pracował aż do lat 50 ubiegłego wieku. Wieś Grądy Szlacheckie usytuowana na skraju Puszczy Białej z licznymi okazami, dorodnych dębów i sosen. Teren pomiędzy rzekami- Wymakracz i Ostrówek wypełniają pola uprawne, łąki i bardzo zdrowe lasy sosnowe. Rzeka Ostrówek dzieli wieś na dwie części. Natomiast Julianka część zabudowana obiektami letniskowymi z pozostałymi siedliskami leży nad Starorzeczem Narew a znajduje się na terenie prawnie chronionym "Natura 2000" (dyrekcja ptasia). Wieś liczy 146 mieszkańców oraz około 100- na pobyt czasowy. Część dzieli rzeka Ostrówek oraz droga powiatowa Chrzczanka-Kunin (Wyszków-Ostrołęka). Tereny łąk zalewanych ciągnące się aż do rzeki Narwi, tereny bagienne, lasy sosnowe, pola uprawne i ugory stwarzają doskonałe warunki do bytowania wielu gatunków ptaków (ponad 100 gatunków). Czysta, zdrowe powietrze, bogata fauna i flora to bogactwo tych terenów. Wspaniałe warunki dla rozwoju agroturystyki oraz spotkań tematycznych (np. Grzybobranie) to walory tej ziemi.

Ptaki Grądów Szlacheckich

Zaobserwowane w latach 1999-2014 ptaki występujące na tym terenie:

BAŻANT ŁOWNY	BIAŁOBRZYTKA	BŁOTNIAK STAWOWY	BOCIAN BIAŁY
BEKAS KSZYK	BIELIK (ORZEŁ)	BŁOTNIAK ZBOŻOWY	BOCIAN CZARNY
BOJOWNIK BATALION	BRODZIEC KRWAWODZIOBY	CIECIORKA (CIETRZEW)	CZAJKA
CZAPLA BIAŁA	CZAPLA SIWA	CZYŻ	DROZD ŚPIEWAK
DUDEK	DZIĘCIOŁ BIAŁOSZYI	DZIĘCIOŁ CZARNY	DZIĘCIOŁ DUŻY
DZIĘCIOŁ MAŁY	DZIĘCIOŁ ZIELONY	DZWONIEC	GAWRON
GĘŚ GĘGAWA	GIL	GŁOWIENKA	GOŁĄB

		(KACZKA)	GRZYWACZ
GOŁĄB SINIAK	JASKÓŁKA DYWMÓWKA	JASTRZĄB	JEMIOŁUSZKA
JER (ZIĘBA ZIMOWA)	KACZKA CZERNICA	KACZKA KRZYŻÓWKA	KACZKA RDZAWOGŁOWA
KAWKA	KOKOSZKA WODNA	KOPCIUSZEK	KORMORAN
KOS	KOWALIK	KRĘTOWGŁÓW	KROGULEC
KRUK	KUKUŁKA	KULCZYK	KUROPATWA
KWICZOŁ	ŁABĘDŹ NIEMY	MAKOLAĞWA	MAZUREK (WRÓBEL)
MEWA ŚMIESZKA	MYSI KRÓLIK	MYSZOŁÓW WŁOCHATY	MYSZOŁÓW ZWYCZAJNY
NUR CZARNOSZYI	PIECUSZEK	PIEGRZA	PIERWIOSNEK
PLESZKA	PLISZKA SIWA	PLISZKA ŻÓŁTA	POKŁĄSKWA
POKRZEWKA CZARNOŁBISTA	POKSZEWKA OGRODOWA	POTRZOS	PUSTUŁKA
PUSZCZYK	RANIUSZEK	RUDZIK	RYBITWA ZWYCZAJNA
SIKORA BOGATKA	SIKORA MODRA	SIKORA SOSNÓWKA	SIKORA UBOGA
SKOWRONEK POLNY	SŁOWIK SZARY	SOWA USZATA	SÓJKA
SROKA	SROKOSZ	STRZYŻYK	SZCZYGIEŁ
SZLAMIK RYCYK	SZPAK	TRACZ NUROGĘŚ	TRZCINIAK
TRZCINNICZEK	TRZNADEL	TURKAWKA	WILGA
WÓJCİK ZIELONY	WRONA SIWA	ZAGANIACZ	ZIĘBA

ZIMORODEK	ŻURAW		
-----------	-------	--	--

II. Analiza zasobów miejscowości

1. *Co wieś wyróżnia?*

Od dwóch lat działa aktywnie Stowarzyszenie, które działa na rzecz wsi Grądy Szlacheckie.

2. *Jakie funkcje wieś pełni?*

- rolnictwo-dochód rodzin
- wieś letniskowa - wczasowicze

3. *Kim są mieszkańcy naszej wsi?*

- rolnicy,
- emeryci,
- dzieci,
- młodzież,
- osoby bezrobotne,
- osoby na zasiłkach socjalnych,
- jest kilka osób niepełnosprawnych
- dojeżdżający do pracy w różnych zawodach

4. *Co daje mieszkańcom utrzymanie?*

- praca na etatach,
- rolnictwo,
- zasiłki socjalne,
- emerytury i renty,
- działalność gospodarcza

5. *Jak wieś jest zorganizowana?*

Wieś jest podzielona na trzy główne części. Dwie dzieli rzeka Ostrówek, natomiast Juliankę od pozostałej części wsi oddziela droga powiatowa Wyszków-Ostrołęka oraz las.

6. Co wieś proponuje dzieciom i młodzieży?

Wieś Grądy Szlacheckie dzieciom i młodzieży proponuje korzystanie ze świetlicy wiejskiej, ze skromnego placu zabaw oraz z boiska do siatkówki.

7. W jaki sposób są rozwiązywane na wsi problemy?

Problemy społeczne wsi zgłaszane są do sołtysa i Rady Sołeckiej i rozwiązywane z różnym skutkiem. W rozwiązywanie problemów włączają się sami mieszkańcy.

8. Jakie obyczaje wieś pielęgnuje i rozwija?

Na wsi, od dwóch lat organizowane są:

- ferie zimowe,
- Dzień Dziecka,
- w okresie wakacji letnich zajęcia świetlicowe,
- Mikołajki,
- nauka tańca towarzyskiego.

Wieś celebryje głównie uroczystości kościelne takie jak Niedzielę Palmową – robienie palmy wielkanocnej oraz Dożynki – robienie wieńca dożynkowego i uczestnictwo w procesji z kościoła na plac dożynkowy. W miarę potrzeb i okoliczności organizowane są potańcówki, andrzejki (lanie wosku i tańce) oraz zabawa sylwestrowa.

9. Jaki wygląd ma wieś ?

Wieś Grądy Szlacheckie rozciągają się na odległości ok. 4 km. Otoczona jest drogami powiatowymi. Na terenie miejscowości powstały nawierzchnie asfaltowe na około 4 km, 1 km drogi jest pokryty nawierzchnią natryskową. Pozostałą część stanowią drogi żwirowe. Teren równinny. Wieś jest położona jest wzdłuż rzek i dróg.

10. Jakie są domy, mieszkania i obejścia?

Gospodarstwa domowe są głównie murowane, niewielką część stanowią budynki drewniane. W miejscowości znajduje się dworek powstały ok 200 lat temu.

11. Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

Zdrowe powietrze, którym można napajać się siedząc nad pobliskim jeziorkiem. Posiadamy odnowioną świetlicę wiejską, która jest do dyspozycji mieszkańców.

12. Jak jest rolnictwo?

Rolnicy nastawieni są głównie na chów bydła mlecznego (20 producentów). Każde gospodarstwo rolne jest wyposażone w niezbędny sprzęt rolniczy.

13. Jakie są powiązania komunikacyjne?

- dwa razy dziennie autobus szkolny,
- prywatna linia autobusowa łącząca Wyszków-Kunin w odległości około 2 km od środka wsi,
- do PKP 7 km

III. Analiza SWOT

Podsumowanie potencjału rozwojowego wsi:

Mocne strony (wewnętrzne) wsi:

- położenie walory przyrodnicze,
- życzliwi, pomocni ludzie, zintegrowana wieś, zapał do pracy,
- lokalna organizacja i jej aktywność,
- budynek świetlicy wiejskiej,
- duże zaangażowanie dzieci i młodzieży,
- utwardzone drogi,
- ładna nazwa,

Słabe strony (wewnętrzne) wsi:

- rozrzucona wieś (utrudniona komunikacja)
- komunikacja między mieszkańcami
- pojedyncze złośliwe i nie zintegrowane osoby
- duża odległość do komunikacji publicznej
- brak sklepu
- brak utwardzonego pobocza
- brak bazy sportowej
- mało wzorców w zakresie firm - samozatrudnienie
- zanieczyszczenie lasów

Szanse:

- wykorzystanie walorów przyrodniczych
- wykorzystanie funduszy UE 2014-2020
- potencjał młodych współpracujących ze sobą oraz różnymi organizacjami na terenie gminy, powiatu czy też województwa.

Zagrożenia:

- odpływ młodych ludzi przy braku dalszych perspektyw rozwoju
- zalanie – powódź.

Należy poprawić stan infrastruktury wiejskiej, tak aby poprawić standardy życia i pracy mieszkańców oraz stworzyć warunki dla rozwoju turystyki. Rozwój wsi nie jest możliwy bez większego zróżnicowania działalności rolniczej i rozwoju rynku usług. Brak odpowiedniej infrastruktury hamuje rozwój miejscowości i nie pozwala na lepsze wykorzystanie jej potencjału tj. silnych stron.

IV. Wizja rozwoju wsi

1. Wieś stwarza warunki do rozwoju:

- tworzą się miejsca pracy w dobrze prosperujących gospodarstwach rolno-przetwórczych.
- mieszkańcy zakładają działalności okołorolnicze, pozarolnicze oraz gospodarstwa agroturystyczne.

2. Przedsięwzięcie, które umożliwi podejmowanie wspólnego działania w zakresie specjalizacji to :

- szkolenie,
- doradztwo,
- zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie korzyści z :
 - a. prowadzenia agroturystyki
 - b. rozwijania działalności rolniczej i pozarolniczej
 - c. tworzenie oferty turystycznej: szlaki i ścieżki.

3. Zachowanie i pielęgnowanie środowiska przyrodniczego poprzez:

- ochronę gatunków zwierząt,
- działania proekologiczne,
- dbanie o czystość roślin,
- dbanie o bezpieczeństwo wsi.

4. Zwiększenie wiedzy i uczestnictwa mieszkańców wsi w kultywowaniu tradycji i obrzędów ludowych, cykliczne i coroczne przygotowywanie:

- zapustów, wieńców dożynkowych, palmy wielkanocnej, lanego poniedziałku,
- odnajdywanie i tworzenie przyśpiewek ludowych,
- organizowanie warsztatów rękodzielniczych i artystycznych,
- zorganizowanie lokalnego święta tematycznego.

5. Podnoszenie aktywności i integracja mieszkańców wsi Grądy Szlacheckie

- rozwijanie oferty świetlicy dla różnych grup wiekowych,
- realizacja działań upiększających wieś bezpośrednio angażująca mieszkańców,
- typowanie delegacji i uczestnictwo jej w świętach gminnych,
- wspólne świętowanie.

W celu poprawy wizerunku miejscowości mieszkańcy proponują następujące działania:

- edukacja ekologiczna
- edukacja z zakresu rodzimych zasobów przyrodniczych
- akcje sprzątania świata
- udostępnienie dużych kontenerów na śmieci dla przyjezdnych
- działania na rzecz podnoszenia estetyki wyglądu domów i zagród poprzez :
 - konkurs na najładniejszy ogródek
 - ujednoczenie poszczególnych elementów w gospodarstwach domowych np. skrzynki na listy, numery domów itp. nadających indywidualny charakter wsi,
 - tworzenie bezpiecznych poboczy (chodniki, przejścia dla pieszych)
 - utwardzenie dróg,
 - kanalizację wsi.

Podczas prac nad planem odnowy miejscowości zebrano ankiety od mieszkańców , którzy odpowiadali na poniższe pytania.

Czego potrzebujesz we wsi Grądy Szlacheckie?

- oczyszczenie strugi – 6 osób
- połączenie drogi asfaltowej Grądy-Borki, Grądy Michałowo – 4 osoby
- łącze światłowodowe do Internetu do komputerów stacjonarnych – 3 osoby
- kontener na odpady wielkogabarytowe i sprzęt RTV,AGD do utylizacji -1 osoba
- oświetlenie – 1 osoba
- wyposażenie mieszkańców w skrzynki na listy – 1 osoba
- melioracja rowów 1 osoba
- pobocza – 1 osoba
- naprawa mostu strona zachodnia - 1 osoba

Co chciałabyś/chciałbyś aby było, powstało, funkcjonowało we wsi Grądy Szlacheckie?

- płynny przekaz informacji dla wszystkich mieszkańców "Kartka"- 3 osoby
- kanalizacja - 3 osoby
- sklep - 2 osoby
- komunikacja między ludźmi – nie plotki – 1 osoba
- chodniki - 1 osoba
- droga rowerowa – 1 osoba

Jakie widzisz problemy we wsi Grądy Szlacheckie?

- szkody powstałe przez bobry-zalewane łąki, pola, powalone drzewa - 4 osoby
- małe zaangażowanie mieszkańców w sprawy wsi – 3 osoby
- szybka jazda pojazdami – 2 osoby
- zanieczyszczone lasy, drogi oraz rowy - 2 osoby
- zanieczyszczone ulice odchodami zwierząt lub rozrzutników - 1 osoba
- wypalanie traw na wiosnę przez rolników – 1 osoba
- brak zajęć dla młodzieży - 1 osoba

- psy przebywające po za posesjami w ciągu nocy – 1 osoba

Co chciałabyś/chciałbyś zmienić we wsi?

- poszerzenie drogi asfaltowej od pana Ślubowskiego do pana Baranowskiego - 1 osoba
- możliwość korzystania ze świetlicy wiejskiej – 1 osoba

W czym najchętniej wzięłabyś/wziąłbyś udział?

- potańcówka wiejska - 12 osób
- nauka tańca – 7 osób
- zajęcia edukacyjne dla dzieci -5 osób
- zespół wokalny - 1 osoba
- rajd rowerowy - 1 osoba
- nauka jazdy konnej - 1 osoba

Co chciałabyś aby powstało we wsi?

- siłownia – 12 osób
- plac zabaw - 11 osób
- wyjazdy na mecze piłki nożnej – 10 osób
- obsadzenie drzewkami i kwiatami świetlicy –6 osób
- zatoki autobusowe -5 osób
- szlaki rowerowe –3 osoby
- boisko do gry w siatkówkę, tenisa –2 osoby
- warsztaty dotyczące agroturystyki - 2 osoby

Twoje propozycje na produkt lokalny

- pierogi z serem, mięsem w cieście ziemniaczanym –2 osoby
- piwo z podpiwka i chmielowe –1 osoba
- zacierki na mleku lub wodzie –1 osoba
- placek ziemniaczany z żeberkami lub skwarkami "kugel" –1 osoba
- bimber –1 osoba

- miód pana Baranowskiego –1 osoba.

Planowanie krótkoterminowe

W najbliższym okresie mieszkańcy wsi Grady Szlacheckie pragną zdobyć środki i założyć na placu przed świetlicą wiejską siłownię zewnętrzną oraz wzbogacić teren w plac zabaw dla dzieci.

Planowanie długoterminowe

W miarę zdobywanych środków pieniężnych oraz zaangażowania mieszkańców wsi, będą spełniane poszczególne potrzeby, te które zdobyły największą ilość punktów, zgodnie z przeprowadzoną wśród mieszkańców ankietą, w której udział wzięło 22 rodziny na 45 rozdanych ankiet.

Podsumowanie

Za realizację Planu Odnowy Miejscowości Grądy Szlacheckie odpowiadają władze Gminy Długosiodło w zakresie swych uprawnień i kompetencji. Rada Gminy odpowiada jako organ stanowiący i kontrolny. Wójt Gminy odpowiada jako organ wykonawczy. Przy wdrażaniu Planu i realizacji projektów odbywać się będą konsultacje z mieszkańcami, radą sołecką i Stowarzyszeniem „Grądy Szlacheckie – moja wieś”.

Celem Planu jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Realizacja Planu ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi oraz rozwojowi organizacji społecznych.

O Planie Odnowy Miejscowości jak i realizowanych zadaniach mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą rozpowszechniane za pośrednictwem prasy lokalnej, strony internetowej Urzędu Gminy, na tablicy ogłoszeń oraz na spotkaniach z mieszkańcami.